

N:o 14.

Ank. till Riksd. Kansli den 15 Febr. 1881, kl. 3 e. m.

Utlåtande, i anledning af Riksdagens år 1880 församlade Revisorers berättelse, angående verkställd granskning af statsverkets samt andra af allmänna medel bestående fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1878.

(I. A.)

Stats-Utskottet, till hvars behandling ofvannämnda revisionsberättelse jemte de i anledning deraf från vederbörande embetsverk och myndigheter till Kongl. Maj:t i underdånighet afgifna utlåtanden och förklaringar blifvit hänvisad, får nu, efter tagen kännedom af dessa handlingar och inhemtande af de för ärendenas utredning i öfrigt erforderliga upplysningar, underställa Riksdagens pröfning de af Revisorerne gjorda framställningar, som ansetts från Utskottets sida påkalla yttrandet; kommande Utskottet att härvid följa den ordning, som i revisionsberättelsen blifvit iakttagen.

Kongl. Arméförvaltningen.

§ 1.

(Rev.-ber. pag. 43. Utl. pag. 314.)

Af 1871 års Riksdag anvisades till stallbyggnad i Göteborg å extra stat ett belopp af 36,100 kronor. Af detta anslag hade utbetalts under år 1873 33 kronor

*Ang. rest å
anslaget till
stallbyggnad
i Göteborg.*

75 öre, men allt sedan hade någon utgift från anslaget icke förekommit. Då här-af framginge, att dessa medel numera icke måtte vara för det med dem afsedda ändamål erforderliga, hade Revisorerna ansett, att återstoden å anslaget, 36,066 kronor 25 öre, bort statsverket besparas.

Efter det sedermera Arméförvaltningen uti häröfver afgifvet yttrande anmält, att anledningen hvarför beloppet ej blifvit lyftadt och användt vore den, att förvaltningen antagit, det Riksdagen förr eller senare skulle anvisa medel till ett nytt etablissement för Göta Artilleriregemente, då nu ifrågavarande belopp ansetts böra ingå såsom fyllnad i ett sådant anslag, har Kongl. Maj:t uti sin till innevarande Riksdag aflåtna nådiga proposition angående statsverkets tillstånd och behof föreslagit, att berörda medel måtte för 1882 års statsreglering tagas i beräkning; och har i öfverensstämmelse härmed Utskottet uti sitt angående beräkningen af statsverkets inkomster afgifna utlåtande (N:o 3) hemställt, att omförmälde å ifrågavarande anslag befintliga rest 36,066 kronor 25 öre måtte såsom tillgång vid förestående statsreglering beräknas och användas; hvadan Utskottet, under förutsättning af Regeringens bifall till berörda hemställan, föreslår,
att Revisorernes förevarande framställning icke må vidare åtgärd föranleda.

§ 2.

(Rev.-ber. pag. 44; Utl. pag. 312 och 313.)

Ang. upprättandet i Arméförvaltningen af en s. k. liggare. Med förmälan att Statskontoret hvar tredje år öfver första, andra, sjetta, sjunde, åttonde och nionde hufvudtitlarne upprättar fullständiga stater (den så kallade statsliggaren), hafva Revisorerna förklarat sig anse, att Arméförvaltningen, i likhet med Statskontoret, borde upprätta en så kallad liggare öfver fjerde hufvudtiteln, så för ordinarie som extra anslag, äfvensom att densamma årligen borde från trycket utgifvas, såsom förhållandet vore med Marinförvaltningen med flera verk i afseende på de för dem gällande stater.

Arméförvaltningen, som i anledning af omförmälde framställning afgifvit infordradt utlåtande, har för sin del visserligen icke haft något att erinra mot lämpligheten af den föreslagna liggarens upprättande, men då, enligt hvad förvaltningen inhemtat, Kongl. Maj:t uppå Riksdagens framställning behagat meddela Statistiska centralbyrån uppdrag att utarbета och till trycket befordra "Aflönings- och pensionsstatistik" öfver statens samtliga embets- och tjenstemän samt betjente, och en sådan statistik, hvilken redan vore under arbete, otvifvelaktigt komme att fullkomligen uppfylla det ändamål, som af den ifrågaställda liggaren öfver fjerde hufvudtiteln, i hvad aflöningsanslagen anginge, kunde förväntas, syntes det vara tillräckligt att i afseende å nyssnämnda anslag i liggaren endast hänvisa till berörda

statistik. Hvad åter anginge fjerde hufvudtitelns öfriga anslag, eller de som icke eller åtminstone icke uteslutande vore att till aflöningsanslag hänföra, så finnes bland dem åtskilliga, för hvilka särskilda utgiftsstater blifvit utfärdade, hvaremot för andra några stater icke lämpligen kunde upprättas. För de förra skulle naturligen de fastställda staterna i den blifvande liggaren ingå tillika med hvad i öfrigt kunde till upplysning om anslagens natur och ändamål anses nödigt, och för de senare borde en särskild redogörelse för anslagen i sistnämnda två hänseenden uti liggaren meddelas. Äfven beträffande de extra anslagen borde, efter deras skiljaktiga natur, det ena eller andra af dessa förfaringssätt iakttagas. I öfrigt, och för den händelse att upprättandet af särskild liggare öfver fjerde hufvudtiteln blefve anbefaldt, ansåge sig Arméförvaltningen böra hemställa, dels att hvad i afseende å den hos Statskontoret förvarade statsliggarens uppställning funnes föreskrifvet måtte hufvudsakligen få tjena till efter rättelse äfven beträffande liggaren öfver fjerde hufvudtiteln, och att denna således icke heller måtte behöfva till trycket befordras, dels ock att, då sistnämnda liggares upprättande komme att kräfva mera arbete, än som med de strängt begränsade krafter, hvilka genom den för Arméförvaltningen utfärdade nya aflöningsstaten blifvit ställda till Förvaltningens förfogande, kunde medhinnas, ett anslagsbelopp af minst 1,500 kronor måtte hos Riksdagen begäras och ställas till Arméförvaltningens disposition, för att användas till arvode åt den eller de personer, som komme att få liggarens utarbetande sig anförtrodt.

Stats-Utskottet, som delar Revisorernes åsigt om lämpligheten deraf, att stater rörande utgiftsanslagen under fjerde hufvudtiteln måtte varda, i likhet med den i Statskontoret upprättade liggare, årligen af Arméförvaltningen uppgjorda, har föreställt sig, att, om än till en början något ökadt arbete skulle föranledas af ordnandet och befordrandet till trycket af dessa stater, särskildt anslag för ifrågasvarande arbete icke borde vara nödvändigt, då utan tvifvel sådana tryckta stater för framtiden i många fall torde komma att underlätta göromålen inom Arméförvaltningen; och sedan denna liggare en gång blifvit upprättad, torde de af dess förnyade utgifvande föranledda göromål icke kunna blifva af nämnvärd betydhet. I anledning häraf får Utskottet, under åberopande att Arméförvaltningen, enligt hvad ofvan är omförmäldt, icke haft något att erinra mot lämpligheten af den föreslagna liggarens upprättande, hemställa,

att Riksdagen måtte i underdånig skrifvelse anhålla, det Kongl. Maj:t täcktes meddela föreskrift derom, att en så kallad liggare öfver de å fjerde hufvudtiteln uppförda så väl ordinarie som extra anslag måtte varda af Arméförvaltningen årligen upprättad och till trycket befordrad.

§ 3.

(Rev.-ber. pag. 44; Utl. pag. 322—325.)

*Ang. utsät-
tande af
auktioner för
inköp af re-
monter vid
Husarrege-
mentet Ko-
nung Carl XV.*

Med förmålan att under revisionsåret inköpts för Lifgardet till häst 47 och för Husarregementet Konung Carl XV 53 remonter, samt att medelkostnaden för dessa uppköp, hvilka jemväl för Lifgardet till häst hufvudsakligen egt rum inom den provins, der Husarregementet Konung Carl XV vore förlagdt, vid förstnämnda regemente utgjort 862 kronor och vid det senare 865 kronor för hvarje häst, i hvilken kostnad jemväl vore inbegripna utgifter för resor, besigtningar och transporter, hafva Revisorerna, då Husarregementet Konung Carl XV vore förlagdt inom en provins, der god tillgång på remonter förefunnes, ansett att, derest upphandlingskommissionen föranstaltat att uppköpen kommit att ega rum å särskilda platser, samt tillkännagifvande derom på förhand införts i länskungörelserna jemte några af de mest spridda provinstidningarne och ej, såsom syntes varit fallet, hästuppköpen verkstälts endast under några till enskilda platser företagna resor, remontprisen, till följd af den täflan emellan hästuppfödare, som af förstnämnda förfaringssätt måst framkallas, bort ställa sig billigare; och syntes en sådan anordning otvivelaktigt komma att erbjuda bättre tillfälle till urval bland de för ändamålet mest lämpliga hästar.

Utskottet, som tagit del af de med anledning af Revisorernes omförmälda framställning från vederbörande myndigheter afgifna yttranden och, hvad särskildt beträffar den af Förvaltningsdirektionen vid Husarregementet Konung Carl XV, med stöd af angifna remonteringspriset för åren 1876, 1877, 1878 och 1879 meddelade uppgift å medelpriset 803 kronor för de under dessa år för regementet inköpta 206 hästar, icke varit i tillfälle att med de anförda summorna jemföra kostnaden i berörda afseende hvarken vid öfriga inom Skåne förlagda, beridna regementen eller Lifgardet till häst, och sålunda icke kunnat bedöma, huruvida nämnda medelpris varit högre eller lägre än det vid sistnämnda regementen erlagda, har emellertid ansett, att, i likhet med hvad i allmänhet vid anskaffningar för statens räkning är föreskrifvet, äfven i förevarande fall upphandlingarne böra ske efter offentligt kungörande i vanlig ordning; hvarjemte Utskottet, i likhet med Revisorerna, jemväl förestält sig att till befordrande af täflan bland hästuppfödare uppköpen lämpligen böra ega rum å skilda ställen inom de trakter, der tillgång på ändamålsenliga remonter är att emotse. På grund häraf får Utskottet, i enlighet med hvad Revisorerna föreslagit, hemställa,

att Riksdagen må i underdånig skrifvelse anhålla, det Kongl. Maj:t täcktes meddela föreskrift derom, att hästuppköpen vid Husarregementet Konung Carl XV måtte ega rum

å särskilda platser samt att tillkännagifvandet om tiden och stället för dessa uppköp måtte på förhand införas i länskun- görelserna jemte några af de mest spridda tidningarne inom den provins, der uppköpen äro afsedda att hållas.

§ 4.

(Rev.-ber. pag. 45; Utl. pag. 318—320.)

Af det vid 1856—1858 årens riksdag beviljade anslaget till förberedande åtgärder för Stockholms befästade å landsidan å 200,000 kronor, hvilket under åren 1859, 1860 och 1861 användes till påbörjandet af en befästning utanför Skanstull, återstod vid sistnämnda års slut en rest af 816 kronor 75 öre, hvilken sedermera ökats genom uthyrning af lägenheten Johanneshof, på hvars mark nyss- nämnda befästning är belägen, och vid 1878 års slut uppgått till omkring 14,000 kronor. Då dessa påbörjade fästningsverk numera icke underhölls, hafva Revi- sorerne ansett, att så väl marken som byggnadsmaterialierna borde försäljas och den härför inflytande summan, jemte det genom hyresmedlen m. m. upplupna be- loppet, till Statskontoret inlemnas.

*Ang. en rest
å anslaget
till Stock-
holms be-
fästade.*

Uti häröfver afgifvet utlåtande har Chefen för Fortifikationen anfört, att sedan Kongl. Maj:t vid 1856—1858 årens riksdag äskat medel till påbörjande af Stockholms befästade å södra sidan, Rikets Ständer dertill beviljat en summa af 200,000 riksdaler, och blefvo omedelbart derefter arbetena påbörjade, sedan ifrågasvarande jordområde vid Johanneshof, strax utanför Skanstull, genom laga expropriation förvärfvats för en summa af omkring 93,000 riksdaler, hvilken visser- ligen betydligt öfverstege markens verkliga värde. Då sedermera följande Riks- dag afslog alla medel till arbetets fortsättande, hade det alldeles afstannat, hvar- efter, och då endast några grundmurar samt en sockelmur af huggen granit till en blifvande kasern hunnit utföras, jorden utarrenderats, enligt Kongl. bref af den 8 Januari 1861, som derjemte föreskref, att såväl de inflytande arrendemedlen som den efter afbrottet i befästningsarbetena möjligen blifvande behållning i sjelfva befästningsanslaget skulle till framdeles disposition reserveras samt särskildt redo- visas. Vid utarrenderingen täcktes murarne med ett provisionelt brädtak, och arrendatorn ålades att underhålla detta. Då det emellertid visat sig, att detta underhåll blef drygt nog, och att åverkan på brädtaket svårigen kunde förhin- dras, bestämdes vid den år 1880 skedda nya utarrenderingen på 20 år, att det provisoriska brädtaket skulle få borttagas och murarne i det stället öfvertäckas med grus, hvarigenom murverket lika fullständigt skyddades, samt att i det stället arrendesumman skulle något förhöjas. Att de påbörjade fästningsverken numera ej underhållas, kunde således ej sägas. Den ifrågasatta försäljningen af marken

och byggnadsmaterialierna afstyrktes af Chefen för Fortifikationen. Frågan om Stockholms befästade hvilar visserligen för närvarande, men vore tills vidare en öppen fråga, som ännu, efter ifrågavarande byggnadsarbetens afstannande, varit föremål för behandling af en utaf Kongl. Maj:t förordnad komité, som utarbetat ett fullständigt förslag till befästningarne. Blevde frågan ånyo upptagen, vore platsen vid Johanneshof sjelfskrifven till anläggande af en skans till skyddande af infarten till Stockholm från denna sida. Och äfven om, innan hufvudstadens försvar blifvit fullständigt ordnad, en krigsrustning skulle påkomma och i sammanhang dermed ett beredande af Stockholms försvar å södra sidan befinnas nödigt, så vore här platsen för ett af de brohufvud, som måste uppkastas framför ingångarne till staden. Marken vid Johanneshof komme derföre att behövas förr eller senare. Vid en försäljning skulle den inflytande summan sannolikt blifva ganska ringa i jemförelse med hvad kronan derför måst betala, och troligen endast föga öfverstiga den nuvarande arrendesumman, 1,000 kronor, kapitaliserad. Men vid en ny expropriation af samma mark, då kanske delvis upptagen af diverse hus och byggnader, skulle kronan säkerligen åter få betala en ganska öfverdrifven summa. Markens areal utgjorde 535 qvadratref och 24 qvadratstänger (95 tunnland 18,5 kappland).

I propositionen angående statsverkets tillstånd och behof har Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen, att behållningen å det till Stockholms befästade beviljade anslag, hvilken behållning upptagits till 14,493 kronor 61 öre, måtte beräknas och användas vid 1882 års statsreglering; och i anledning häraf har Stats-Utskottet uti sitt utlåtande angående beräkningen af statsverkets inkomster upptagit denna summa såsom tillgång för nästa statsreglering.

Hvad deremot beträffar den af Revisorerne föreslagna försäljningen af såväl omförmälda mark som de derå befintliga byggnadsmaterialierna, har Utskottet, då, enligt hvad Chefen för Fortifikationen i ämnet anfört, fråga framdeles möjligen kan komma att uppstå, rörande denna marks behöflighet, samt den genom försäljningen inflytande köpeskillingen synes komma att blifva af jemförelsevis ringa betydighet, ansett sig böra afstyrka bifall till Revisorernes framställning, helst, såsom ofvan nämnt är, jorden år 1880 blifvit på 20 år utarrenderad.

På grund häraf och under förutsättning af Riksdagens bifall till hvad Kongl. Maj:t föreslagit i fråga om upptagande såsom tillgång vid 1882 års statsreglering af ofvannämnda behållning å förevarande anslag, får Utskottet hemställa,

att Revisorernes berörde framställning icke måtte till någon vidare Riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholms stads kronoräkenskaper och länens landsböcker.

§ 5.

(Rev.-ber. pag. 104; Utl. pag. 348—351.)

Med anledning af inom Riksdagen väckt förslag stälde 1875 års Riksdag för hvartera af åren 1875 och 1876 till Kongl. Maj:ts förfogande ett extra anslag af 20,000 kronor, att i mån af behof användas dels till afföning och underhåll åt särskild polisstyrka, som till ordningens och säkerhetens uppehållande kunde i följd af särskilda förhållanden behöfva anställas å en och annan ort i landsbygden, dels ock till belöningar åt krono- och polistjenstemän och betjente samt andra, hvilka inlagt utmärktare förtjenst om gröfre brotts upptäckande samt förbrytares efterspanande eller gripande. Jemväl för hvar och ett af de efterföljande åren har Riksdagen, efter derom af Kongl. Maj:t aflåtna framställningar, till ifrågasvarande ändamål anvisat anslag, dock till förhöjdt belopp af 40,000 kronor för året samt med den ändring i ordalydelsen, att anslaget skulle användas till afföning och underhåll åt särskild polisstyrka på landet, der sådan kunde af förhållandena påkallas, äfvensom till belöningar för gröfre brotts upptäckande samt förbrytares efterspanande eller gripande. Vid granskning af de utaf Kongl. Maj:ts vederbörande Befallningshafvande afgifna redovisningar rörande användningen af de utaf ifrågasvarande anslag under revisionsåret till deras förfogande ställda belopp hade det ådragit sig Revisorernes uppmärksamhet, att i vissa län länsstyrelserna syntes hafva af berörda medel utbetalt ersättningar af stadigvarande natur, som delvis kommit kronobetjening och dess biträden till godo. Så hade Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Vesternorrlands län vid ersättningarnes fastställande bestämt dessa att utgå för år och ofta med stadig tjenstgöringsort, ehuru förordnandena visserligen stälts tillsvidare; och inom Jemtlands län, der jernvägsbyggnader under året pågått, hade en, kronobetjeningen tillhörande, person af meranämnda medel fått uppbära ett arfvode af 2,000 kronor, som blifvit kvartalsvis till honom utbetaldt. Då det vore af vigt, att förevarande anslag användes till utgifter, som af förhållandena påkallades för ordningens och säkerhetens uppehållande, och ej till bestämda arfvoden åt kronobetjening och dess biträden, hade Revisorerne ansett sig böra å förhållandet fästa Riksdagens uppmärksamhet.

Ang. vissa från extra anslaget till polisbevåringen å landet bestridda utgifter.

I anledning af denna framställning hafva utlåtanden infordrats från Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Vesternorrlands och Jemtlands län; och har Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i förstnämnda län, i anledning af omförmälda beträffande förvaltningen under år 1878 gjorda anmärkning, insändt och åberopat ett af dåvarande landshöfdingen i länet afgifvet yttrande, deri anförts att, då Revisorerne, beträffande användningen af de utaf ifrågasvarande anslag under revisions-

året till Konungens Befallningshafvandes i Vesternorrlands län förfogande ställda belopp, endast anmärkt, att Konungens Befallningshafvande af berörda medel utbetalt ersättningar "af stadigvarande natur" och "vid ersättningarnes fastställelse bestämt dessa att utgå för år och ofta med stadig tjenstgöringsort, ehuru förordnandena visserligen stälts tillsvidare", denna anmärkning visserligen egde sin riktighet, men ingalunda ådagalade, att medlen blifvit använda på ett mot anslagets ändamål stridande sätt, hvilket skulle hafva varit händelsen endast i det fall, att tillika utredt vore, att utgifterna icke "varit af förhållandena påkallade för ordningens och säkerhetens uppehållande". Derom hade Revisorerna svårligen kunnat bilda sig något omdöme, och Konungens Befallningshafvandes befogenhet att bedöma om och i hvad mån anställande af särskild polisstyrka till ordningens och säkerhetens upprätthållande erfordras för längre eller kortare tid syntes icke kunna bestridas. I öfrigt tillades den upplysning, att Konungens Befallningshafvande uti sina hos Kongl. Maj:t gjorda underdåniga framställningar om beviljandet af nödiga, från ifrågavarande anslag utgående medel uttryckligen anmält, att förut beviljade medel af enahanda slag blifvit använda till utgifter af mera stadigvarande natur, utan att detta förfarande framkallat någon anmärkning.

Uti sitt i frågan afgifna utlåtande har Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Jemtlands län till en början upplyst, att den person, hvilken Kongl. Maj:ts Befallningshafvande förordnat att under ifrågavarande år såsom extra polistjensman biträda vid uppehållande af ordning och säkerhet inom de delar af länet, der jernvägsbyggnad under året pågick, visserligen innehade länsmanstjenst, men icke i sådan egenskap samtidigt tjenstgjorde eller åtnjöt någon del af tjensten åtföljande löneförmåner, hvilka tillföllu den, som under tiden förordnats att förestå hans länsmanstjenst, samt att arfvodet, ehuru bestämdt för år, naturligtvis ej utbetalts för annan tid, än hans tjenstgöring såsom extra polisman tagits i anspråk. Att Kongl. Maj:ts Befallningshafvande till extra polistjensman förordnat en för befattningen lämplig länsman, syntes ej vara något fel, helst svårighet mött att dertill erhålla någon lämpligare; och att de förhållanden, hvilka påkallat anställandet af en sådan, fortvarat under hela året — och äfven under de påföljande åren — borde lika litet kunna läggas Kongl. Maj:ts Befallningshafvande till last, som att arfvodet blifvit på förhand bestämdt samt för år beräknadt och kvartalsvis utanordnad. Kongl. Maj:ts Befallningshafvande trodde sig följaktligen hvarken i sak eller form hafva förbisett eller handlat i strid emot de bestämmelser i afseende å anslagets användande, som för Kongl. Maj:ts Befallningshafvande bort lända till efterrättelse.

På sätt Revisorerna anmärkt, är ifrågavarande anslag beviljadt dels till aflöning och underhåll af särskild polisstyrka å landet i de orter, der sådan kan af förhållandena påkallas, och dels till belöningar för gröfre brotts upptäckande samt förbrytares efterspanande eller gripande. Detta anslag är sålunda endast

afsedt att i mån af behof användas vid de särskilda tillfällen, då den ordinarie polisbetjeningen å landet icke anses vara tillräcklig för ordningens upprätthållande, eller till belöningar åt enskilda personer, som lemnat ordningsmakten verksamt biträde; hvadan detsamma torde böra tagas i anspråk allenast vid utomordentliga tillfällen och icke till bestridande af utgifter för landtpolisen af mera stadigvarande natur. I följd häraf och då Revisorernes anmärkning i fråga om detta anslags användande vid oförmälda tillfällen icke syntes hafva blifvit utaf de deröfver afgifna förklaringar vederlagd, har Utskottet funnit sig böra framhålla riktigheten af de utaf Revisorerne i ämnet uttalade åsigter. Emellertid och då Utskottet antager, att, sedan uppmärksamheten å oförmälda förhållanden numera blifvit fäst, noggrannare iakttagande af de, vid anslagets beviljande, för dess användning uppställda vilkor för framtiden kommer att ega rum, får Utskottet hemställa,

att Revisorernes förevarande framställning icke må någon åtgärd af Riksdagen föranleda.

Skiften och afvittringar.

§ 6.

(Rev.-ber. pag. 130.)

Enligt Norrbottens läns landtränteris specialräkning för revisionsåret, har afvittringslandtmätaren i nämnda län, Majoren m. m. J. Grape under revisionsåret uppburit, bland annat, 580 kronor såsom arfvode för den tid af 101 dagar, han såsom ledamot af Riksdagens Andra Kammare varit förhindrad att handlägga afvittringsgöromål. Denna utbetalning grundar sig på Kongl. Maj:ts nådiga bref till dess Befallningshafvande i Norrbottens län af den 11 Maj 1877, hvarigenom Kongl. Maj:t, med bifall till en af Majoren Grape gjord ansökning, förklarar honom berättigad, att, under den tid han såsom ledamot af Riksdagens Andra Kammare vore förhindrad att handlägga afvittringsgöromål, uppbära arfvode enligt §§ 10 och 12 i taxan på arfvode åt afvittringslandtmätare i Vesterbottens och Norrbottens län af den 30 Maj 1873 efter 2,100 kronor för år räknadt.

Ang. utbetalning af arfvoden till afvittringslandtmätare under tjänstledighet.

Då det emellertid ådragit sig Revisorernes uppmärksamhet, att ett arfvode, som utginge enligt taxa och alltså icke vore att betrakta såsom fast lön, kunnat få åtnjutas för en tid, då arfvodestagaren af annat offentligt uppdrag varit förhindrad att handlägga de göromål, hvarför arfvodet skulle utgöra ersättning, hade Revisorerne ansett sig böra bringa förhållandet till Riksdagens kännedom.

De af Revisorerne åberopade paragraferna i Kongl. taxan på arfvode åt

afvittringslandtmätare i Vesterbottens och Norrbottens län den 30 Maj 1873 äro af följande lydelse:

“§ 10.

Efter tio års väl vitsordad tjenstgöring eger afvittringslandtmätare att från påföljande kalenderårs början, utöfver den, enligt hvad ofvan är sagdt, honom tillkommande godtgörelse, åtnjuta, för den tid han är med afvittringsgöromål selsatt, arfvodesförhöjning med fem hundra riksdaler för år. Sådan arfvodesförhöjning tillkommer, så snart denna författning träder i kraft, alla de afvittringslandtmätare, som derförinnan enligt hittills gällande bestämmelser blifvit i andra lönegraden uppflyttade“.

“§ 12.

Mom. 1. Före slutet af hvarje qvartal eger afvittringslandtmätare, så vidt han icke åtnjutit tjenstledighet, uppbära fyra hundra riksdaler i afräkning å det honom tillkommande arfvode samt derjemte, i händelse han är berättigad till sådan arfvodesförhöjning, som i § 10 sägs, hvad deraf å kvartalet belöper.

Mom. 2. Hvad utöfver nämnda belopp må landtmätaren i arfvode tillkomma, eger han uppbära efter årets slut, sedan han öfver sitt arbete aflemnat räkning, och denna, af styresmannen granskad och med påskrift derom försedd, blifvit af vår Befallningshafvande pröfvad. Skulle vid granskningen af räkningen befinnas, att hvad landtmätaren redan under året uppburit öfverstiger hvad honom rätteligen tillkommit, innehålles skilnaden å nästföljande kvartals afföning.

Mom. 3. Af ersättning för tjenesteresor och för husrum under sommarmånaderna eger landtmätaren uppbära hälften före sin afresa till den honom anvisade arbetsstation och hälften sedan arbetet för sommarmånaderna blifvit avslutadt“.

På grund af ordalagen i oförmälda paragrafer torde visserligen kunna ifrågasättas, huruvida ofvanberörda arfvoden, åtminstone hvad beträffar det i § 12 medgifna, bort i förevarande fall utgå; men då utbetalningen af dessa arfvoden grundat sig på Kongl. Maj:ts derom meddelade beslut, har Utskottet, som föreställt sig, att Revisorernes berörda framställning vid framdeles förekommande fall af enahanda beskaffenhet icke torde komma att förbises, samt att, derest så skulle befinnas nödigt, ett förtydligande af anförda stadganden i ofvannämnda taxa icke kommer att uteblifva, endast velat Revisorernes yttrande för Riksdagen oförmäla.

Ultuna landbruksinstitut.

§ 7.

(Rev.-ber. pag. 137; Utl. pag. 354—356.)

Under räkenskapsåret, som vid Ultuna landbruksinstitut räknas från och med den 1 Juli till och med den 30 Juni, hade institutet, på grund af Kongl. brefvet den 28 Mars 1879, förskottsvis uppburit det anslag å 14,000 kronor, som Riksdagen på extra stat för år 1880 anvisat under vilkor, att det finge användas uteslutande till inköp af dragare och kor för institutet. För så vidt Revisorerne af räkenskaperna kunnat finna, hade under året inköpts allenast ett par hästar, en tjur, 38 kor, en tjurkalf och 6 qvigor för en sammanlagd kostnad af 8,756 kronor 82 öre, hvadan alltså vid räkenskapsårets utgång å förevarande anslag bort finnas en behållning af 5,243 kronor 18 öre. Då emellertid detta anslag ej särskildt bokförts och redovisats, hade Revisorerne icke kunnat kontrollera anslagets användande för det dermed afsedda ändamålet, eller ens huruvida omförmälda behållning i verkligheten förefunnits.

Ang. räkenskapsföringen vid institutet.

Uti häröfver afgifvet utlåtande har Styrelsen för Ultuna landbruksinstitut anfört, att antalet af kreatur, som institutet enligt sista bokslutet (den 30 Juni 1878) egde, jemfördt med antalet vid tiden för anslagets beviljande, visade sig vara ökad med 4 par arbetsoxar, 73 nötkreatur, hvaraf 50 mjölkkor, samt med ett par inköpta arbetshästar, och framginge redan af detta sakförhållande, att berörde anslag å 14,000 kronor blifvit till de afsedda ändamålen användt. Redan under räkenskapsåret 1878—1879, kort efter att det beviljade anslaget från Statskontoret bekommit, hade till inlösen och inköp af kreatur användts 8,756 kronor 82 öre, och under första kvartalet af följande räkenskapsår, hvilket tog sin början den 1 Juli 1879, hade ytterligare kor och dragare inköpts för 4,429 kronor 45 öre, hvadan då endast 813 kronor 73 öre återstode, hvilka under följande räkenskapsår komme att redovisas.

Då, i enlighet med hvad Revisorerne omförmäلت och af den afgifna förklaringen icke blifvit vederlagdt, räkenskaperna vid Ultuna landbruksinstitut blifvit förda på sådant sätt, att deraf icke kunnat utrönas, huruvida ifrågavarande anslag, hvilket, jemlikt Riksdagens underdåniga skrifvelse den 13 Maj 1879, uteslutande borde användas till inköp af nödiga dragare och kor för institutet, blifvit allenast för berörda ändamål begagnadt, får Utskottet hemställa,

att Riksdagen må i underdånig skrifvelse anhålla, det Kongl. Maj:t täcktes meddela föreskrift derom, att räkenskaperna vid Ultuna landbruksinstitut skola för framtiden föras på sådant sätt, att hvarje särskildt till institutet beviljadt

anslag må utan sammanblandning med institutets öfriga tillgångar fullständigt redovisas.

Kongl. Finansdepartementets expedition.

§ 8.

(Rev.-ber. pag. 150 och 151; Utl. pag. 356.)

<i>Ang. användning af en besparing å staten för Finansdepartementets expedition.</i>	Under förestående rubrik är i revisionsberättelsen intagen följande redogörelse och anmälan: "Riksstaten för år 1878 upptog under Sjunde hufvudtiteln, bland andra, följande poster:	
	Departementschefen	17,000: —
	Departementets expedition:	
	Ordinarie anslag	39,500: —
	Extra ordinarie anslag för tillämpning af expeditionens då gällande aflöningsstat	9,700: — 49,200: —
		Summa 66,200: —

Den aflöningsstat, enligt hvilken ofvan berörda belopp, 49,200 kronor, skulle utgå, hade följande lydelse:

En expeditionschef, arfvode	7,000: —
„ byråchef, lön	5,500: —
„ d:o d:o	5,500: —
„ kanslisekreterare, d:o	4,200: —
Två d:o d:o	8,400: —
En registrator d:o	4,200: —
„ vaktmästare d:o	750: —
„ d:o d:o	650: —
Till amanuenser, skrifbiträde och extra vaktbetjente	10,000: —
För kontrollen öfver enskilda banker och kreditanstalter	3,000: —
	Summa 49,200: —

Enligt hvad Finansdepartementets aflöningsräkning för revisionsåret utvisar, har hela det ofvan omförmälda beloppet 66,200 kronor blifvit under året lyftadt och jemväl utbetaldt. Vid granskning af de särskilda verifikationerna har emellertid befunnits, att expeditionschefsarfvodet, utgörande, enligt förestående stat, för månad 583 kronor 33 öre, icke utgått för April månad, af anledning att embetet, efter i Mars månad inträffad ledighet, icke blef återbesatt i sådan tid, att den nye innehafvaren deraf kunde få åtnjuta aflönningen förr än från och med påföl-

jande Maj månad. Sistnämnda belopp, 583 kronor 33 öre, har likväl, på sätt redan är antydt, icke, såsom ske bort, blifvit till Statskontoret återburet för att ingå bland hufvudtitelns allmänna besparingar; utan hafva Revisorerna vid genomgående af de särskilda, räkenskapen bilagda aflönings-, arfvodes- och gratifikationslistorna funnit, att för de ändamål, hvartill det i staten upptagna beloppet 10,000 kronor var afsedt, under året utbetalts tillhopa 10,583 kronor 33 öre, med inberäkning deruti af lönen enligt gammal stat till en i den nya aflöningsstaten icke upptagen kanslist; och har alltså expeditionschefsarfvodet för April månad synbarligen blifvit för nu ifrågavarande ändamål disponerad.

Då, såvidt handlingarne utvisa, frågan om användningen af förevarande arfvodesbelopp, 583 kronor 33 öre, icke varit understald Kongl. Maj:ts pröfning, och besparade aflöningsmedel ej må utan Kongl. Maj:ts derom meddelade beslut disponeras, hafva Revisorerna icke kunnat underlåta att förhållandet för Riksdagen anmäla; dervid tillika skolat omförmälas, hurusom af Statskontorets räkenskaper för revisionsåret inhemtats, att, på grund af Kongl. bref den 12 April 1878, från Sjunde hufvudtitelns besparingsfond utbetalts 150 kronor till en kanslisekreterare i Finansdepartementets expedition såsom gratifikation för förvaltande af expeditionschefsembetet derstädes under ledigheten från den 22 Mars till den 12 April samma år, och 60 kronor såsom gratifikation till en amanuens för tjenstgöring såsom kanslisekreterare under nämnda tid.“

Registratorn i Finansdepartementet, som häröfver afgifvit utlåtande, har, under förklaring att Revisorernes ifrågavarande anmärkning synts grundad, derjemte anfört, att en å departementets expeditions stat, genom innehållande af expeditionschefsarfvodet för en månad uppkommen besparing af 583 kronor 33 öre blifvit vid 1878 års slut sammanräknad med de för arfvoden åt amanuenser, skrifbiträden och extra vaktbetjente tillgängliga medel och för samma ändamål disponerad, samt att för denna disposition, såsom i ett liknande fall å Ecklesiastikdepartementet skett, Kongl. Maj:ts bifall utan tvifvel bort hafva inhemtats, varaude förbiseendet antagligen beroende å den vid årets slut och kort före riksdagens början hopade mängden af göromål inom Finansdepartementet.

Utskottet, som till alla delar medgifver befogenheten af Revisorernes omförmälda anmärkning, har emellertid, då ifrågavarande utgift, derest den blifvit Kongl. Maj:ts pröfning i vederbörlig ordning understald, otvifvelaktigt kommit att blifva till verkställande anbefald, ansett Revisorernes framställning icke böra till någon Riksdagens åtgärd föranleda; hvadan Utskottet endast velat den af Revisorerna framställda anmärkningen för Riksdagen omförmäla.

Hvad i öfrigt blifvit af Revisorerne anmäldt och erinradt har Utskottet funnit dels vara af beskaffenhet att lämpligen böra tagas i öfvervägande vid behandling af de utgiftsanslag, Revisorernes framställning berör, dels hafva medfört åsyftad rättelse, dels vara genom vederbörandes utlåtanden nöjaktigt förklaradt, dels ej vara af den vigt att, oaktadt förklaringen ej varit fullt tillfredsställande, någon Riksdagens åtgärd bort af förhållandet påkallas, dels slutligen icke hafva varit af beskaffenhet att från Utskottets sida påkalla något yttrande.

Stockholm den 15 Februari 1881.

På Stats-Utskottets vägnar:

E. Key.
